

מיפעל "ריגה" בוצעו כאן ניבוחים...

מישרד כוחהארם ב"טרה" אוי מקבל אותך כפי שאחיהו

"בנק לאומי" זו תהיה בעיה, בנל העבר שלך...

העניין. קשה לי להאמין שהם יסכימו שתפתח חשבון. אתה יודע! מי שעשה פעם אחת שגיאה, יכול לחזור עליה שוב".

נכנסתי לדבריו: "תהיה גלוי איתי. אני מעדיף את זה, ושלא ידברו מאחורי גבי. חוץ מזה, אני מבין אותך, כי זה לא העסק הפרטי שלך. תהיה חופשי איתי. זה בסדר".

או הכחנתי שהוא מדבר בחופשיות רבה יותר, והוא אמר: "זו תהיה בעיה, בגלל העבר שלך. יש לי ביטחון שהמנהל לא יסכים לפתוח לך חשבון".

יש לי שכנים...

מדוע בלוח תל-אביבי עינינה אותי במיוחד, לאור "המחיר ההרדמנותי", כפי שנאמר בה.

היה מדובר ברירת שלושה חדרים למכירה, מרווחת, משופצת באזור יוקרתי של העיר הגדולה, בין דיזונף-סוטר לבין תיאטרון הבימה. הדירה שוכנת ברחוב דיזונף 27 בתל-אביב.

בנייזוג בשנות ה-60 לחייהם הראו לי את דירתם, באופן מאוד יסורי וידידותי. הם אף הציעו לי לשבת ולשנות. שוחחנו, כמובן, על תנאים שונים הקשורים בקניית הדירה. לאחר-מכן, בגימגום קל, הצגתי את תפקיד העברייני-לשעבר, שישב בבית הסוהר. כל מי שהיה נוכח במקום יכול היה להבחין בנקל בשינוי הפיתאומי ביחסם כלפיי. הוא הפך בלתי-ידידותי, קר ורוחח.

בעלת-הבית אמרה לי: "יש לי שכנים טובים, ואני לא רוצה שיעשו להם בעיות. חשוב לי שלא יציקו להם. אתה מבין אותי?"

באותה עת מיהר בעלה לסגור את כל אורות-החשמל, והתפנה במהרה להגיד לי בקרירות: "שלום לך", למרות שאני הבאתי את רצוני לראות את הדירה שוב, "כי בכל זאת לא מדובר בזוג-צעילים או בעכנביות".

למחרת טילפנתי אליהם, והבעתי את רצוני להיפגש אצל עורך-הדין שלי, או נמסר לי על-ידי האשה כי "זה לא נראה לנו. זה פשוט לא זה".

בחור צעיר, בעל קול סימפאטי, השיב לי כך: "אני לא מוכן שתגור איתי, בגלל העבר שלך. אני מצטער, אבל אני חייב להיות רוגרי איתך. אבל בחיי שהיה לי כיף לדבר איתך".

זאת היתה תשובתו הקצרה והחד-משמעית לגבי רצוני להיות שותף לדירה שהוא שוכר במושבה הגרמנית, ברחוב המגיד 18 בירושלים.

התשובה באה אחרי שהצגתי את עצמי כמי שישב בבית-הסוהר. היא לא השתנתה גם אחרי שהרגשתי כי "העבר לגבתי מת. השתקמתי, ואני רוצה להתחיל בחיים חדשים. אין לי כל קשר עם החברים שלי בעבר, ואין לך מה לדאוג".

הוא, בעל-הדירה, עובר כפקיד, בעל השכלה תיכונית מלאה, הציע חדר בדירתו בעבור 115 דולר לחודש, ללא הוצאות שוטפות.

עד לרגע שבו שיחקתי את תפקיד העברייני-לשעבר, הוא הסכים באופן עקרוני לקבל אותי כשותף לדירתו. הוא אף הזמין אותי לבקר בדירה, "כדי שהדברים יהיו רציניים" כדבריו.

"אי-אפשר להסתיר"

רוק, בן 29, עובר כפקיד וגר עם הוריו. כך הצגתי את עצמי בפני רחל. השכנות במישרד-שידוכים ירו שלמי. היא הזמינה אותי לפגישת היכרות ארוכה, כדי שיוכלו להתאים לי ביתר רצינות אשה על-פי ציפיותי. המשרד, בנה קינן, שוכן ברחוב שטראוס בירושלים.

דמי-ההרשמה הם בסך 345 ש"ח, ואם השידוך יצליח עלי להוסיף עוד כ-500 ש"ח.

לקראת סיום השיחה הערתי את תשומת-ליבי, תוך כדי גימגום ומעט עצבנות, לעובדה שישבתי בעבר עווד רבטמן

ציולם: אבי ולדמן (המשך בעמוד 40)

ביטחון עצמי, וכך השתדלתי גם אני להיראות.

הצגתי את עצמי כחיל משוחרר ומחוסר-עבודה, ותשובתו לגבי קבלתי לעבודה היתה חיובית. "יש לנו כמה מקומות-עבודה עבורך; בתערוכת וכי קמה, או בהפעלת מכונות. אני מחפש במיוחד יהודי שיעבוד במחלקת-הקמה בתקופה הקרובה".

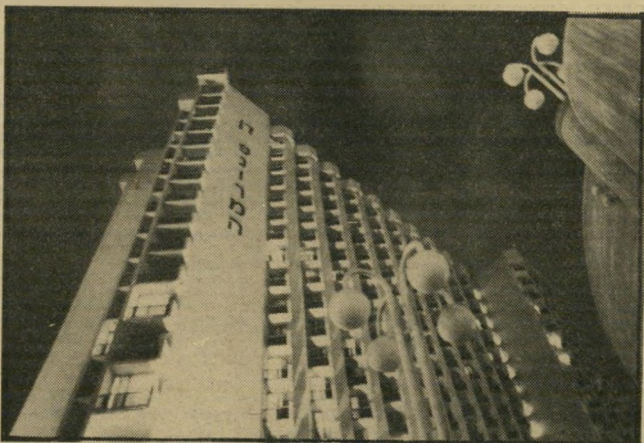
הוא גם סיפר לי על תנאי-השכר, הפרמיות והתנאים הסוציאליים שקשור רים לתפקיד. אחרי תשובתו החיובית, ולאחר-מכן תשובתו השלילית, גיליתי לו שאני עיתונאי של העולם הזה, ושאני בודק מקרוב גם את היחס של מקומות-עבודה אל העברייני המשתקם. שוב נתקלתי באותו מבט המום, מסרב להאמין, והוא המשיך להיאנח. בסיום השיחה, אחרי שכבר נודעה לו עובדת היותי עיתונאי, הוא הוסיף: "כעיקרון, אני רואה באופן חיובי את העזרה שהחברה חייבת להעניק לעבריינים משתקמים. אילו היה לי עסק פרטי, הייתי מקבלם לעבודה, כדרך לעזור להם".

הם לא יסכימו

כניתי לדני, פקיד סניף בנק לאומי ברחוב ז'בוטינסקי, באזור התעשייה של רמת-גן. הוא שאל אותי שאלות שונות

בנק המזרחי ברחוב אלנבי, אוי, כשוכני אותך יותר...

מלון "ריפנורמה" כאיש פרטי הייתי נותן לך...

לצורך פתיחת חשבון בסניף. ענית כל שאלותיו, ואף הוספתי כי אוכל להפקיד סכום כסף די גדול כאחת מתוכניות-החיסכון בבנק. בקשתי לגבי פתיחת חשבון-שקים, קבלת כרטיס-כספומט ואישור קראשראי נענתה בחיוב.

כאשר היה עסוק בהכנת הניירת הדרושה לצורך פתיחת החשבון, התי-חלתי להראות נבון ועצבני ואמרתי לו: "תראה: אני רוצה להגיד לך שאין לי עדיין מקום-עבודה מסודר, כי רק עכשיו השתחרתי מבית-הסוהר. ישבתי בעוון עבירות-רכוש, וכיום אני רוצה להוביל את חיי למסלול הנכון". כשתי הדקות הראשונות שלאחר דברי הוא פשוט לא הגיב. עיניו הביעו פליאה, והוא התחיל לגמגם: "אני מצטער, אבל אני בעצם לא יודע: אני חייב להעביר לממונים שלי את כל

בענייני רכוש וממון, ואתה הלא ישתב בבית-סוהר בשל כך".

עשר דקות מוקדם יותר הוא נשמע אחרת: "עקרונתי, המישר של חרן היא אקטואלית עבורך. אנו זקוקים לחרגים, ואני מוכן לקבל אותך לתקופת-ניסיון, כפי שנהוג אצלנו". תשובתו החיובית החזיקה מעמד עד שהתחלתי לשחק את תפקיד העברייני לשעבר.

גם לפני שיספרתי לו, לקראת סוף השיחה, שאני בסך הכל עיתונאי העורך תחקיר על שיקום-אסירים, הוא דאג שאני אבין היטב כי קיים הבדל בין היותו עובד של בית-המלון ובין היותו האדם הפרטי.

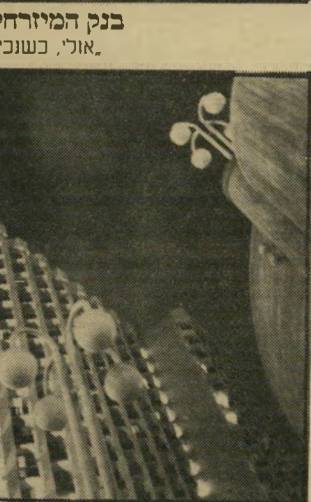
בחור צעיר, אינטליגנט, בעל רקע בחינוך, ונעים-הליכות.

כאדם פרטי הוא נשמע אחרת: "אני אישית הייתי נותן לך צ'אנס, אילו היה לי עסק פרטי. ברצינות גמורה, הייתי מקבל אותך לעבודה. אין ספק שהייתי זהיר מאוד, אך הייתי נותן לך את כל ההזדמנויות שתוכיח את עצמך".

היו מעצרים

את תהיה בעיה גדולה, לקבל אותך לעבודה. אינני יודע, אני צריך לחשוב עם הבוס שלי, שהוא מנהל-המיפעל.

עד כמה שאני יודע, הוא ישלול

את הרעיון של קבלת עברייני-לשעבר לעבודה, במיוחד לאור מה שמתרחש פה באחרונה.

בתקופה האחרונה בוצעו פה גניבות. ביוזמתי נפתחו תיקים במישר, טרה, היו מעצרים, ואני משתדל לנקות את המיפעל מגניבות. כעת אני צריך לבוא לבוס שלי בהצעה לקבל אדם בעל עבר פלילי. יש לי ספק רב אם התשובה תהיה חיובית".

זאת היתה תשובתו של מנהל כוח-אדם בויפה-התעשייה של רמת-גן, שהשתדל לעכל את דבריי, כאשר שיחקתי שוב את תפקיד העברייני, שישב בבית-סוהר בעוון עבירות-רכוש, והמנסה לשקם את חייו. הוא ניסה לרלוות ממני פרטים על הפסע שביצעתי. שיבתו היתה חסרת-מנוחה, והוא אף הירבה להיאנח. בתחילת הראיון היה רגוע מאוד, שופע